

Téma:

A Konferencián részt vevő államok közötti együttműködés a világörökség-védelem területén

Milyen lehetőség van az együttműködésre az örökségek megóvásának, népszerűsítésének és hasznosításának területén?

Nyitóbeszéd-vázlat --- Ausztria

Tisztelt Elnök asszony /úr, tisztelt képviselők!

A mindannyiunk számára kiemelkedően fontos természeti és kulturális világörökségek védelmében lépéseket kell tennünk. A gazdasági helyzetre való tekintettel fontos, hogy tudatos felelősséget vállaljunk az örökségek védelmében. A világgazdasági válság kapcsán az országok pénzügyi problémákkal küszködnek, így országainknak forrásokat kell találnia. Ezen forrásokat elsősorban a turizmus által tudjuk előállítani.

Az öt ország területileg ugyan kis szelete a Földnek, de az itt megtalálható értékek egyediek. A térséget a történelme is összeköti, és ezeket a történelmi azonosságokat felhasználhatnánk a már említett turisztika fellendítéséhez. Tehát szükséges az országaink között egy együttműködést létrehozása, hogy megőrizzük értékeinket.

A hatékonyabb együttműködés érdekében egységes világörökség-politikát javasolunk országaink között. Ezen egységes politikát a népszerűsítés, a környezetmegóvás, a tájképrombolás elleni küzdelem területein egyaránt érthetjük. A létrejövő közös egyezményhez Ausztria hozzájárulna egy központi épülettel, amely konferencia és turisztikai központként szolgálna az öt ország számára, így teremtve meg a helyszínt a gyakori egyeztetésekhez. Az épület otthont adhatna a megrendezésre kerülő fórumokon, ahol országaink tapasztalatot cserélhetnek. Ehhez kapcsolódóan Ausztria javasolja a szakemberek cseréjét. Így a világörökségekkel foglalkozó szakemberek megismerhetik a térség többi védett területét is.

Fontos az összefogás a környezetvédelemben és a természetvédelemben, az értékeink megóvásában. Manapság a polgárok egyre kevésbé figyelnek a természeti és épített környezetünk megóvására. Éppen ezért figyelmeztetnünk kell őket, fel kell rá hívni a figyelmet. Ezt akár korlátozásokkal is megtehetjük, gondoljunk csak az autóforgalomra vagy a gyárakra. Viszont nem elég csupán a természeti környezetet védenünk, az épített, kulturális örökségek ugyanolyan fontosak, így ezek mellett is ki kell állnunk. Tehát kiemelkedően nagy figyelmet kell szentelni a világörökségek védelmére.

Amellett, hogy megvédjük az értékeket, a népszerűsítésükre is nagy hangsúlyt kell fektetnünk. Közös marketingpolitika esetén az egy országra jutó költségek jóval kisebbek lesznek. Így a világörökségek népszerűsítése közös érdek. Lehetőség nyílik arra, hogy az

interneten keresztül reklámozzunk, illetve egy weblap elkészítésével elérhetővé tegyük a területet a távolról érkező turisták számára. Elsősorban az olyan területeket céloznánk meg ezzel, amelyek a válság ellenére is nyitottak az utazásra, például Kína, India vagy a tengerentúl. Ugyanezen érdekek céljából nemcsak a világhálón, de a televízió keresztül is reklámozhatjuk a helyszíneket. Viszont az örökségeket nemcsak határainkon kívül szükséges népszerűsíteni, hanem azokon belül is. A tömegturizmus mellett egyedi ajánlatokat is szeretnénk kínálni a turisztikai cégeknek, hogy a térséget egységesként kezeljék, és világörökség-túrákat szervezzenek a területre. Továbbá javasoljuk az együttes jelenlétet a nemzetközi utazási kiállításokon.

Ezen célból javasoljuk, hogy hozzunk létre egy rendszert, amelyben egy úgynevezett világörökség-kártya megváltása ellenében az öt ország állampolgárai számára kedvezményes szállás- illetve utazási lehetőséget biztosítunk és ezek mellett a világörökségek megtekintésére ingyenes belépőjegyet. Szintén a népszerűsítés céljából ajánlunk egy nemzetközi diákprojektet, amely előadásokból, pályázatokból és tanulmányi versenyekből álló sorozat, mely által a fiatalság is megismerheti a térség világörökségi helyszíneit és feltérképezheti azokat. Ezen fejlesztések által a területek bekerülhetnek a köztudatba, és így a turizmus fellendülhet. Emellett a turizmus által hozott bevételekből további fejlesztésekre nyílik lehetőség az adott területeken. Az öt ország részvételével lehetőségünk nyílna egy nemzetek közötti szervezet létrehozására, amely a helyszínek megvédésére és fejlesztésére irányul. Az így létrehozott szervezet a világörökségi szerepeket hangolhatja össze. Véleményünk szerint az említett szervezetet szekciókra bonthatjuk, amelyeket egy-egy közülünk kikerülő ország képviselhet. A kialakításra kerülő szekciók közül többek között megemlíthető a környezetvédelmi, a fejlesztési és a kutatási szekció.

Az említett fejlesztésekhez szükséges anyagi forrásokat a turizmusból illetve a nemzetközi szervezetek támogatásaiból kívánjuk fedezni. De természetesen szükséges lesz hozzá az államok támogatása is, a költségvetés egy szerény részét erre kellene fordítanunk, hiszen mindannyiunk közös érdeke az örökségek védelme.

Köszönjük.

Nyitóbeszéd-vázlat --- Románia

Tisztelt Hölgyeim és Uraim, Kedves Kollégák!

Évekkel ezelőtt, amikor az általunk képviselt országok helyszínei elnyerték a világörökségi címet, számos előnyhöz jutottak a többi térséggel szemben. Ezen előnyök napjainkig jelentős védelmi, kulturális és gazdasági biztonságot jelentenek a világörökségi helyszínek számára. Azonban az előnyök kihasználtsága nem megfelelő. Világörökségi helyszíneink látogatottsága kívánnivalót hagy maga után. Egy hazai példánál maradva, az 1991-ben világörökségi rangra emelt Duna-Delta forgalma csupán 5%-a a Román Riviéráénak. Statisztikák támasztják alá, hogy az itt képviselt országokban átlagosan eltöltött vendégéjszakák száma nem haladja meg a 3-4 napot. Ebből az következik, hogy a vendégek csupán átutaznak országainkon.

Országainknak nagyobb hangsúlyt kell fektetnie a vendégek hosszabb ideig való itt-tartására! Kiemelkedő hangsúlyt helyezünk a fiatalokra, mert ez a generáció jelenti a jövőnket. A diákok táboroztatásának mutatói hazánkban igen pozitívak: 1991-ben 61 helyszínen szolgált lehetőségként táboroztatás céljából, ez mára meghaladja az 1500-at. Tehát a világörökségi helyszíneink nem érdektelenek, csupán a lehetőségekhez mérten még kiaknázatlanok.

Bizonyára sokan gondolkodnak úgy, hogy minden ország „futtassa” az önálló értékeit és bizonyos alkukat kötve ugyan, de elsősorban a számára kedvező, önálló elképzelése érvényesüljön. Ezzel szemben mi együttműködésre buzdítunk minden megjelent delegációt! Hadd említsek egy hétköznapi példát: amikor a békacsalád egy tagja mit sem sejtve elindul az országút egyik oldaláról, nagy valószínűséggel nem ér célba. Viszont amikor együtt, közösségként lépnek fel, megáll a forgalom és a békák elérik céljukat. Fogjunk össze és hozzunk létre egy szövetséget!

Az itt képviselt országok között rengeteg hasonlóság lelhető fel, elsősorban a földrajzi közelségnek köszönhetően. Történelmünkben is számos a közös pont. Bartók nem véletlenül gyűjtött a román népdalok mellett magyar népdalokat is, Ausztriának nem véletlenül egyik hivatalos nyelve a szlovén és Pozsony képe is szürkébb lenne a Duna hiányában. Többek között egy valami mindünket összeköt: ez pedig Európa 2. leghosszabb folyója, a Duna. Ebből is következik ajánlott szövetségünk neve: VIDOR, vagyis Világörökségek a Dunamenti Országokban. Engedjék meg, hogy a továbbiakban csupán vázoljam elképzelésünket, amelyet a vita során fogunk részletesen kifejteni! Ezen szövetség modelljében mind az 5 tagállam egyenlő feltételekkel rendelkezik, a 10 tagú vezetőségében minden országból 2-2 képviselő kap helyet. Kiemelkedő fontosságúnak tartjuk a kapcsolattartást, mind napi, mind hosszabb időszakos szinten. A mindennapos ügyek intézésénél telefonkonferenciát valamint internetes konferenciahívást eszközölnénk. A szövetség alapkonceptiója először egymás megismerése. Ezt félévente megújuló konferenciák lebonyolításával segítenénk elő, ahol közelebb kerülhetnénk egymás kultúrájához, hagyományaihoz, esetleg gasztronómiájához is. A kapcsolattartás mellett a népszerűsítést, az egymás népszerűsítését látjuk fokozottan lényegesnek. A közös reklámok, kampányanyagok, kiadványok sokoldalúbbak, érdekesebbek és nem utolsósorban anyagiakban is kedvezőbbek.

Esetleges szövetségünk több szempontból is pozitív hatással járna. A világörökség valódi célját erősítené, tehát nem fordulhatnának elő olyan szituációk, mint évekkel ezelőtt egy hőerőművel kapcsolatban, amikor a vezetőség fejében még a cím visszaadása is megfordult. Teremtünk olyan feltételeket, hogy magából a világörökségi címből olyan szintű anyagi és nem anyagi profit származhasson, hogy ilyenre ne kerülhessen sor! Az oktatást (hagyományőrzés, projekthetek a világörökségeinkkel kapcsolatban, táboroztatás) és a médiát (reklámok, kiadványok, dokumentumfilmek) felhasználva a világörökségi helyszínek ismertsége és látogatottsága nagymértékben fellendül. Végül, de nem utolsósorban ez jelentős anyagi hasznot is hoz, mert ha megfelelő programokat szervezünk a világörökség köré, az eltöltött idő is megsokszorozódik.

A szövetség modelljénél említett félévente más helyszínen megrendezendő konferenciák alapjaként, mint Románia képviselői, felajánljuk az első alkalom megszervezését és

lebonyolítását. A vendégül látott 4 országot pedig arra ösztönözzük, hogy mutassák be kultúrájukat, hagyományaikat! Ismerjük meg egymást és fogjunk össze!

Nyitóbeszéd-vázlat --- Szlovákia

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Tisztelt jelenlevők!

Országunk, Szlovákia, örökségvédelemmel kapcsolatos koncepcióját a **„világörökségek a Kárpát-medencében”** kifejezésből kiindulva alkotta meg. Úgy gondoljuk, ezeknek a viszonylag kis közép- és kelet-európai országoknak az örökségvédelem területén is össze kell fogniuk, hiszen közös célunk, hogy megőrizzük e helyszíneket eredeti formájukban. Természetesen mindig az adott helyszínre kidolgozott stratégiát kell alkalmazni, hiszen például Vlkolínec és Hollókő esetében a túlzott turistaáradat veszélybe sodorhatja a falvak értékeit, míg a Polonyinák Nemzeti Park esetében a turizmus fejlesztése kedvező hatásokkal járhat.

Összefogást szorgalmazunk tehát, hiszen országainkat, s így a helyszíneket is összefűzi a közös történelmi és kulturális múlt, s egyes helyszínek az országhatárokon is áthúzódnak, így például a Fertő - tó és vidéke, valamint az aggteleki cseppkőbarlang. Az együttműködés mellett szól az is, hogy javíthatná az országok közötti diplomáciai kapcsolatokat, illetve az is, hogy sok szempontból gazdaságosabb is lenne, gondoljunk csak a helyszínek népszerűsítésére!

Úgy gondoljuk, az örökségvédelem megvalósítása **három fő területen** lehetséges. Az első a **közvetlen örökségvédelem**, azaz a helyszínek és környezetük gondozása, karbantartása, esetleges restaurálása, tisztán tartása s megóvása a káros környezeti hatásoktól, pusztító emberi tényezőktől, szemeteléstől. Ezek finanszírozására azonban jelentős összegekre van szükség, s itt térnek át a második területre.

Ez a terület a világörökségi helyszínek **megismertetését és népszerűsítését** foglalja magába. Tudatosítani kell az emberekkel, hogy milyen értékes kincsekkel körülvéve élünk, s hogy az ember a nyaralását nemcsak mediterrán országok tengerpartjain sütkérezve töltheti, hanem olyan helyszínekre is ellátogathat, melyeket méltónak tartanak arra, hogy a Világörökség részét képezzék.

Célunk elérése érdekében fontosnak tartjuk ismeretterjesző kiadványok megjelenését, televíziós illetve internetes hirdetéseket, szórólapokat és prospektusokat, hiszen a lakosság jelentős hányada nincs is tisztában az őket körülvevő értékekkel. Hasznosnak tartanánk továbbá buszos körutazások szervezését a világörökségi helyszínek érintésével. Ezen kívül a fiatalabb generációkkal versenyek keretében lehetne megismertetni és megkedveltetni e helyszíneket. A népszerűsítéshez járulhatnának hozzá különböző üdülési csekkék, kártyák is, melyek kedvezményre jogsítanák fel a világörökségi helyszínekre látogatókat.

A harmadik fő terület a **támogatók és szponzorok** szerzéséhez kapcsolódik. Ez az adók 1%-ának megnyerését, adományok gyűjtését, esetleg 1 euros gyűjtés szervezését jelenti, továbbá olyan támogatók megnyerését, akik munkájukkal támogatnák célkitűzéseinket. Ez alatt önkénteseket értünk, esetleg olyan vállalkozókat, akik kedvezményesen vállalnák a fenntartással kapcsolatos tennivalók egy részét. Természetesen a befolyó összegeket teljes egészében helyszín megóvására s a turizmus fellendítésére fordítanánk.

Szem előtt kell azonban tartani, hogy a **látogatók száma nem növelhető a végtelenségig**, s ügyelni kell arra is, hogy a turistahad ne okozhasson károkat szemeteléssel, védett növények leszedésével és az épületek rongálásával. Fel kell hívni figyelmüket a tudatosságra táblák, az idegenvezetők segítségével, s akár az iskolai oktatás bevonásával is, hiszen elengedhetetlen a tudatos turisták nevelése ahhoz, hogy **a világörökségi helyszínek valóban örökségek maradjanak** unokáink számára is.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket.